

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Christophori || Helvici || In Academia Giessena Quondam
Do-||ctoris & Professoris, Theologi, Philo-||sophi, Historici,
Chronologi, Philologi || laudatissimi, Libri || Didactici,||
Grammaticæ || ...**

Helwig, Christoph

Giessae, 1619

Generalis continet præcepta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70031)

DELINEATIO
DIDACTICÆ GENE-
RALIS.

Didactica est ars organica, dirigens intellectum in apprehensione faciliore rerum.

vel: Est habitus instrumentalis, efficiendi in intellectu facilitorem apprehensionem, & firmiorem impressionem.

vel: Est ars representandi aliquid intellectui, ut facilius id apprehendat, & firmiter retineat.

Itaque Præcepta tam Præceptori quam Discipulo præscribit.

Est vel

Generalis
generalia præcepta continens, spe-
ctantia ad res omnes docendas

Specialis
ad distinctas linguas ac disciplinas
accommodata. Itaque est

Linguarum

Disciplinarum.

GENERALIS

continet præcepta.

1. De ipsis rebus docendis ac discendis
2. De rerum signis, quæ sunt
3. De intellectu discantis
4. De externis quibusdam circumstantiis.

{ Sermo
{ Scriptura.

I. De ipsis rebus sunt hæc Axiomata.

1. Non nisi unum uno tempore.
2. Idque crebrò.
3. Nec dimittendum, priusquam solidè sit perceptum.

CON-

CONSECT. I. Non nisi unus autor in una re.

2. Non nisi una materia uno die.

3. In explicatione Præceptorum Grammaticorum, tentandus est discipulus, an affectus sit nec ne, priusquam ad alia procedatur.

4. Nihil discipulus legat extra autorem.

5. Præceptor non nisi exemplis ex autore petitis doceat.

6. Nomenclaturis igitur ediscendis locus non est.

4. Omnia docentor per notiora.

CONSECT. I. Itaq; nulla lingua docetor ex Grammatica ejusdem lingua, si ignota sit.

2. Omnia primum in lingua vernacula, post in linguis aliis.

5. Omnis superfluitas vitanda.

CONSECT. I. Igitur nihil peregrini in disciplinis admiscetor.

2. Ad quamvis linguam discendam sufficiunt 3. libri

3. Termini Grammaticales sint iidem in quibusvis Linguis.

4. Nihil de discendum docetor.

5. Nihil quod caret usu docetor.

6. Analysis Logica autoris in linguis & disciplinis est inutilis.

7. Analysis Oratorum in Classe Rhetorica ne sit nimis scrupulosa, sed principalia tantum argumenta & figuras amplificationum evidentiores attingat.

{ Autor.

{ Grammatic.

{ Lexicon.

6. Ne modus rei tractetur ante rem.

CONSECT. I. Ne Præcepta ante autorem seu materiam.

2. Nulla lingua docetor ex Grammatica, sed ex uno aliquo autore, cog. bono.

3. Præcepta non tam dirigunt, quam confirmant.

7. Omne studium in certa intervalla distribuitor.

[Intervalla autem in certos annos, quod facile fieri potest, quàm classium talis distributio instituat, ut singulis mensibus aliquid certi perpetuo absolvatur in singulis. Vnum igitur certum studium quovis semestri constituendum, nec alia conjungenda, nisi quopiam minus principale, quod tamen repetitioni potius rei prius cognita quàm noviter addiscenda assignetur.]

8. Notitia confusa præcedat distinctam.

9. Universalia docentor in singularibus, Totum in Partibus.

10. Omnia ad harmoniam.

11. Magis necessaria & faciliora prius docentor.

II. De signis rerum hæc sunt Axiomata.

12. Situs rei discendæ ornatè in libro dispositus esto.

) () (2

CON-

CONSECT. I. Igitur nova linea crebro usurpanda.

2. Diversa materia titulis dirimenda in medio pagina.
 3. Tituli rerum, quæ sunt sub eodem genere proximo, conformi typo exarentur.
 4. Tituli iidem in diversas paginas si inciderint situ paginarum, quantam fieri potest, conformentur.
 5. Qualibet pagina in frontispicio gerat titulum materia quam continet brevissimè comprehensum.
 6. Diversitas typi mediocris adhibenda.
 7. Quæ eandem rationem habent, conformi typo perpetuè excudantur. [Itaque eadem voces in diversis regulis retinenda.]
12. Præcepta nervosa perspicuitate conscribantur.
 13. Charta sit munda, & typus elegans.
 14. Libri ne sint nimis prolixi.

III. De Intellectu discantis.

15. Omne tædium diligentissimè evitandum.
 16. Prima repræsentatio quæ fit intellectui, sit accurata.
 17. Omnia absque violentia (salva disciplina morum administratione.)
- CONSECT. I. Localis memoria per imagines interdicta esto.
2. Recreatio honesta sit quotidiana.
 3. Repetitio solitaria discipuli in re non satis cognita, est prohibita.
 4. Verbera non tam ob studia, quàm ob mores infligenda.
 5. Autor in qualibet lingua sit jucundus & discipulo accommodatus.
 6. Omnia ita docenda, ut discipulus statim aliquem fructum percipiat.
 7. Non igitur semper sequendus ordo Præceptorum, prout in libro descriptus est.
18. Non omnia, quæ discenda sunt, simul objiciantur intellectui.
 19. Prima ætas solo auditu discat, confirmatio verò & visu & auditu.
 20. Repetitio crebra non tantum sit continua, sed etiam fiat per intervalla.

IV. De externis circumstantiis sunt hæc Postulata.

1. Uaiverfa juventus ad scholam mittitor.
2. Parentes ac Præceptores blandis verbis juventutem tractent; & præmiis ad discendum alliciant, ex axiom. 17.
3. Institutionis initium à sacris esto.
4. Nulla hora negligitor.
5. Prima ætas ultra quadrantem horæ, confirmatio verò ultra horam in lectione ne detinetor.

6. Quoti-

6. Quotidiè ultra 4. horas lectiones ne habentor.
7. Varia recreationum genera instituuntor.
8. Horæ duæ prælegendo ne continuantor (*præsertim à meridie*)
9. Præceptor doceat, Inspector disciplinam curet.
10. Eò annitendum, ut discipulus amet & revereatur Præceptorem, non metuat aut oderit.
11. In discipulo nullam sit præjudiciam.
12. Discipulus in silentio attendat.
13. Discipulus horam lectionis aduentu suo anticipet.
14. Locus scholæ sit amœnus, capax, & compitis instructus, pro recreationum horis.
15. Omnia præviis precibus, & pio proposito.
16. Experienciæ nulla autoritas præjudicet, nec consuetudo aut præconcepta opinio prævaleat.
17. Singulis linguis & disciplinis singulæ classes distinctim tribuendæ.
18. Discipulus tardioris ingenii, diuùs in una classe relinquitur, donec ad aliam cum fructu transire queat.
[*Id non erit tam molestum quàm hæctenus solitum fuit, cum liberalis & nullo modo plaga-
sa sit institutio.*]
19. In Classe Linguarum & Artium, semper una hora quotidiè extraordinariè assumatur, pro Repetitione linguæ aut disciplinæ ejus quæ proxima classis edocta fuit.
[*Id in Lingua Latina non opus est, quia nulla lingua peregrina ante Latinam docetur. Sed in Græca, Hebræa, Chaldæa opus est. Ac in iis quidem tres tantùm horæ quotidiè abundè sufficiunt quia faciliùs quàm Latina addiscuntur, ob Autoris ut & Grammaticæ conformitatem.*]

XX 3

DELI.